

Reykjavík, 30. nóvember 2023

**Umsögn UN Women á Íslandi um þingsályktunartillögu um stefnu
um alþjóðlega þróunarsamvinnu Íslands 2024-2028**

Virðingarfyllst,
f.h. UN Women á Íslandi

Stella Samúelsdóttir,
framkvæmdastýra

UMSÖGN UN WOMEN Á ÍSLANDI

um

Tillaga að þingsályktunartillögu um alþjóðlega þróunarsamvinnu Íslands 2024–2028

484. mál

UN Women á Íslandi er ein þrettán landsnefnda UN Women Stofnunar Sameinuðu þjóðanna um jafnrétti og valdeflingu kvenna og vill koma eftirfarandi athugasemdum áleiðis.

1. Samstarf við UN Women:

UN Women á Íslandi fagna því að áfram verði horft til UN Women sem einnar af fjórum áherslustofnunum í marghliða þróunarsamvinnu. Ísland hefur reynst stofnuninni gríðarlega mikilvægur og dyggur stuðningsaðili í gegnum árin, bæði fjárhagslega og málefnalega. Það hefur aldrei verið jafn mikilvægt en einmitt núna að horfa til jafnréttismála þegar við stöndum frammi fyrir því að vera hálfnuð í vegferð okkar að ná Heimsmarkmiðum SP árið 2030. Við stöðutöku kemur í ljós að það markmið sem á hvað lengst í land er einmitt fimmta markmiðið um jafnrétti kynjanna. Það er augljóst að ef við horfum ekki til þessa markmiðs munum við ekki heldur ná hinum sextán markmiðunum, þar sem jafnrétti er grundvöllur allra markmiðanna. Í þessu samhengi er því líka mikilvægt að nefna og ánægjulegt að sjá að íslensk þróunarsamvinnuáætlun horfir á mannréttindi og þar undir jafnrétti kynjanna sem leiðarstef þróunarsamvinnu til næstu ára líkt og undanfarin ár. Mjög ánægjulegt er að sjá fjallað meira um samspil loftslags,- umhverfis, og jafnréttismála en þar er gríðarlega mikilvægt verkefni óunnið og ljóst að næstu árin munum við sjá enn fleiri umhverfisflóttamenn og átök tengd loftslagsmálum. Ísland getur látið til sín taka á þessu sviði, sérstaklega með það í huga að horfa til berskjaldaðra hópa og þeirra sem verða hvað verst úti í þessum hamförum.

UN Women á Íslandi vill einnig ítreka það að UN Women starfar í mannúðarmálum. Í lok árs 2022 varð UN Women hluti af mannúðarteymi Sameinuðu þjóðanna (IASC) sem er gríðarlega mikilvægt skref og skapar um leið tækifæri fyrir Ísland að styðja við þau verkefni. Það er einnig í takt við jafnréttisáherslur Íslands sem og áherslur Íslands á konur, frið og öryggi að styðja við jaðarsetta hópa í neyð og átökum þar sem sértækar þarfir þeirra eru því miður enn oft gleymdar eða eftirá hugsun. Það þarf að tryggja við uppbyggingu samfélaga eftir stríðsátök eða náttúruhamfarir að það verði byggt upp betra og meira inngildandi samfélag fyrir öll og þá er mikilvægt að allir hópar séu hafðir með. UN Women horfir til þessara berskjölduðustu hópa sem oftast verða útundan í öllum viðbrögðum við neyðar- og mannúðarkrísum. Þessir hópar eru til að mynda konur, stúlkur, fatlaðir, eldra fólk og hinsegin fólk. Allt hópar sem UN Women vinnur við að tryggja ná til og að þeirra þörfum sé mætt þannig að enginn sé skilinn eftir.

2. Framlög til þróunarsamvinnu:

UN Women á Íslandi fagnar áætluðum hækkunum á framlagi til þróunarmála sem eru svo sannarlega í áttina að þeim skuldbindingum sem Ísland setti sér fyrir mörgum áratugum síðan, en hafa því miður aldrei raungerst. Mikilvægt er að horfa til stöðunnar í heiminum í dag og umræðu um flóttafólk og hælisleitendur. Ísland sem eitt mesta velmegunarsamfélag í heiminum í dag, sem byggðist upp úr fátækt eftir seinni heimstyrjöld með þróunarfrjámgagn Marshall aðstoðarinnar allt fram á áttunda áratug síðustu aldar, á að geta gert betur. Til að vera þjóð á meðal þjóða og hluti þeirra þjóða sem við gjarnan viljum bera okkur saman við, væri æskilegt að hækka framlög til þróunarsamvinnu enn meira og í takt við þær ábendingar sem OECD (DAC) hefur ítrekað bent á og nefna í sinni jafningjarýni á þróunarsamvinnu Íslands sem kom út í vor.

Í þessu samhengi viljum við einnig benda á viðtal við Jan Egeland, framkvæmdastjóra norska flóttamannaráðsins þar sem hann gagnrýnir íslensk stjórnvöld fyrir að verja ekki hærri fjármunum í að aðstoða fólk í neyð. Hann telur framlög Íslands órafjarri því sem þau ættu að vera. **„Af hverju eiga norskir og sænskir skattgreiðendur að leggja þrisvar sinnum meira fram miðað við höfðatölu en Íslendingar? Ég vil því skora á íslensk stjórnvöld og Íslendinga: Verið með í alþjóðlegri samstöðu í sama mæli og aðrar þjóðir Norður-Evrópu.“** Hann segir enn fremur **„Ísland er auðugt og nýtur forréttinda, friðsælt og fallett og á að geta séð af þrisvar sinnum meiru af þjóðartekjum sínum í þróunaraðstoð.“**<https://www.ruv.is/frettir/erlent/2023-11-11-skorar-a-islendinga-ad-leggia-meira-til-naudstaddra-396283>

UN Women á Íslandi hlakka til áframhaldandi farsæls samstarfs og samráðs og eru ávallt boðin og búin að vera innan handar þegar þörf er á.